

Miljødirektoratet
via direktoratets nettside
for høringsuttalelser

Saksbehandler, innvalgstelefon

Carl Henrik Jensen, 69247049

Sverige - uttalelse til høring av planer om Vindpark Vidar - havbasert vindkraftverk nord i Skagerrak

Vi viser til e-post 6. desember 2021 med oversendt varsel fra svenske myndigheter om planer om etablering av et havbasert vindkraftverk. Miljødirektoratet er nasjonalt kontaktpunkt for saker som omfattes av konvensjon om konsekvensutredninger for tiltak som kan ha grenseoverskridende miljøvirkninger (Espoo-konvensjonen). Viser også til e-post 17. desember 2021 hvor det informeres om utsatt høringsfrist.

Bakgrunn

Vindkraftverket planlegges med mellom 66 og 91 vindturbiner, og med en totalhøyde på turbinene på mellom 260 - 340 meter. Vindkraftverket forventes å produsere omkring 5,5 TWh. Anlegget er planlagt nord i Skagerak, inn mot grensen til Norge. Planområdet ligger i luftlinje ca. 39 km sør for Skjærhalden i Hvaler kommune og ca. 17 km fra den sydligste delen av Ytre Hvaler nasjonalpark.

Statsforvalterens rolle

Vi skal bidra til at planer ivaretar nasjonale og vesentlige regionale interesser innen landbruk, klima og miljøvern, folkehelse, barn og unges interesser, samfunnssikkerhet og gravplasser. Statsforvalteren skal arbeide for at Stortingets og regjeringens vedtak, mål og retningslinjer innen våre ansvarsområder blir fulgt opp.

Innspill

Planområdet ligger ca. 17 km fra Ytre Hvaler nasjonalpark, som ble opprettet i 2009.

Nasjonalparken ligger i Viken fylke og har som formål å:

- bevare et egenartet, stort og relativt urørt naturområde ved kysten i sørøst-Norge
- bevare et undersjøisk landskap med variert bunntopografi
- bevare økosystemer på land og i sjø med naturlig forekommende arter og bestander, kystlandskap med sjøoverflate og havbunn med korallrev, hard- og bløtbunn
- gi allmennheten anledning til naturopplevelse gjennom utøvelse av tradisjonelt og enkelt friluftsliv med liten grad av teknisk tilrettelegging

I oversendte dokumenter er det på kart illustrert en avstand mellom vindkraftverkets planområde og ulike steder i Norge, herunder til Kirkeøy i Hvaler kommune. Vi vil imidlertid presisere at det finnes øyer sør for Kirkeøy som ligger nærmere planområdet. Tisler ligger ca. 32 km fra planområdet. Heia og Torbjørnskjær ligger henholdsvis ca. 27 og 28 km fra planområdet. Friluftshensyn gjør seg også gjeldende i sjøen. Synlighet og landskapsvirkninger sett fra representative fotopunkter i Oslofjorden må visualiseres, inkludert virkning av markeringslys/hinderbelysning.

Sjøarealene, og det åpne og til dels vegetasjonsfattige skjærgårdslandskapet, i Ytre Oslofjord har stor verdi som rekreasjonsområde for en stor befolkning rundt Oslofjorden. Fravær av tyngre tekniske installasjoner er en vesentlig kvalitet.

Vi vil også nevne at regjeringen har utarbeidet en [Helhetlig tiltaksplan for en ren og rik Oslofjord med et aktivt friluftsliv](#). Tiltaksplanen peker på store miljøutfordringer i Oslofjorden og tiltak for å forbedre tilstanden.

Det bør innhentes eksisterende kunnskap og erfaringer fra dansk forskning på vindkraftverk og sjøpattedyr (marina daggdjur).

Fugl

Konsekvensene for sjøfugl og trekkfugler må utredes spesielt grundig. Det er viktig at man ser på den samlede belastningen. Sjøfuglbestandene i Ytre Oslofjord og Skagerrak er under sterk negativ påvirkning av en rekke faktorer. Gjennom lang tid er leveområder gradvis blitt bygget ned eller tatt i bruk til andre formål. Ferdselen på sjøen er økende, særlig gjelder dette flåten av fritidsbåter som har vokst samtidig som båtene gjennomgående har blitt større, raskere og brukes over et større område enn før. Dette medfører forstyrrelser og stress blant fuglene. Matmangel vurderes også å være en utfordring for mange arter på grunn av svikt i fiskebestandene og svak rekruttering av blåskjell.

Norsk rødliste for arter ble oppdatert i november 2021. I den sammenheng ønsker vi å opplyse om rødlistestatus (iht IUCN kriteriene) for følgende kystnære arter:

- Hettemåke *Chroicocephalus ridibundus* (CR)
- Makrellterne *Sterna hirundo* (EN)
- Gråmåke *Larus argentus* (VU)
- Ærfugl *Somateria mollissima* (VU)
- Tyvjo *Stercorarius parasiticus* (VU)

Andre mer pelagiske arter fra Storbritannia og andre bestander rundt Nordsjøen benytter området høst og vinterstid. Disse artene bruker områdene, også nattetid, og kunnskapsgrunnlaget er dårlig. Utreder bør være kreativ i metodikk for å kartlegge områdets verdi for disse artene. Artene opptrer tidvis i stort antall, men er andre perioder/år helt eller delvis fraværende. Dette kan være arter som:

- Alke *Alca torda* (VU)
- Lomvi *Uria aalge* (CR)
- Alkekonge *Alle alle* (LC)
- Havhest *Fulmarus glacialis* (EN)
- Krykkje *Rissa tridactyla* (EN)
- Havlire *Puffinus puffinus*
- Havsule *Morus bassanus* (LC)

Vi vil også fremheve Øra naturreservat (Fredrikstad kommune) og Nordre Øyeren naturreservat (Enebakk, Lillestrøm og Rælingen kommuner), som Ramsar-områder og viktige områder for trekkfugl. Vadefugler og andefugler som trekker nattetid kan være spesielt utsatt for vindkraftverk i trekkrutene.

Vi legger til grunn at tilgrensende interesser/verdier i Norge, og konsekvensene for disse, utredes på lik linje som interesser i Sverige, og at samrådsunderlaget bearbeides for å ivareta dette.

Vi ber om å bli orientert om videre saksgang.

Med hilsen

Gunhild Dalaker Tuseth
direktør for klima- og miljøvernavdelingen

Eli Kristin Nordsiden
seksjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent

Medsaksbehandler:
Karsten Butenschøn